

Ballerup Lærerforening

Danmarks Lærerforening - kreds 21

Ballerup, den 23. juni 2016

Ballerup Kommune

Att: Kommunalbestyrelsen, Børne- og Skoleudvalget

Høringsvar til børne- og ungestrategien 'Fællesskab for alle - Alle i fællesskab'

Indledningsvis vil vi kvittere for det fremsendte materiale, som vi har gennemlæst med stor interesse. Vi anerkender, at høringsperiodens tidsmæssige placering henover sommerferien har været en nødvendighed i henhold til den politiske beslutningskaldence, da målet er en første budgetbevilling i 2017. Det på trods er vi nødt til at udtrykke ærgrelse over processen, da den vanskeliggør et tilbunds gående arbejde med høringsvaret for de høringsberettigede organisationer, interessenter og MED-udvalg.

Det er til gengæld en stor glæde og tilfredsstillelse for os, at der omsider kan registreres et vist paradigmeskifte i tilgangen til inklusion. Det viser sig dels i regeringens inklusionseftersyn, dels i det foreliggende høringsmateriale. Vi nærmer os måske en tilstand, hvor det igen er muligt at have en saglig drøftelse af de muligheder og udfordringer, som inklusionsambitionen byder skolevæsenet, eleverne og de ansatte på.

Vi har flere gange tidligere efterlyst, at kommunale strategier og modeller generelt udarbejdes med en bedre balance mellem konstruktion og realisme. Vi savner, at afsættet tages i den viden og de erfaringer, som de fagprofessionelle allerede har. Man skal ikke undgå 'besværet' med at lytte til dem, som står med opgaven, men derimod værdsætte, at praksis sikres en fremtrædende plads i strategiarbejdet.

Desværre konstaterer vi igen, at strategi- og politikudviklingen foregår bagvendt; først når strategien er besluttet, kobles de fagprofessionelle på. Vi er bekendt med kommunens organisatoriske omstillinger, der har udsat processen og vanskeliggjort kontinuitet og samarbejde, men det er alligevel uforståeligt for os, at kommunen ikke strategisk prioriterer inddragelsen af de fagprofessionelle højere.

Nærværende høring behandler et højest komplekst og stærkt politisk område, som det er svært at afgrænse. Vores høringsvar har derfor antaget et næsten afhandlingsmæssigt omfang. Det beklager vi, men det har ikke været muligt for os at begrænse os yderligere. Vi håber alligevel, at I vil give jer tid til at gennemlæse svaret, da vi specielt til slut har forsøgt at anviser bud på, hvordan vi fremadrettet vil kunne lykkes bedre med inklusionen i Ballerup, end vi gør i dag. Og det er et stærkt fælles ønske.

Vi har, på trods af henstillingen til det modsatte, valgt at samle vores høringsvar i ét, da vi finder, at det er mest meningsfuldt. Vi har imidlertid bestræbt os på at anvende en klar systematik for at gøre det lettere at håndtere materialet administrativt.

Vores høringsvar er bygget op på følgende måde:

- 1) Status på inklusionsindsatsen i Ballerup
- 2) Børne- og ungestrategien 'Fællesskab for alle – Alle i fællesskab'
- 3) Fællesskaber, der forandrer - Sverigesmodel i en Ballerup-optik
- 4) Kvalitetsudvikling i dagtilbud, skole og klub
- 5) Afrunding

Ad. 1) Status på inklusionsindsatsen i Ballerup

Vi har medtaget en kort status på vores oplevelse af den hidtidige inklusionsindsats på skoleområdet som afsæt for vores kommentarer og anbefalinger til den fremtidige indsats.

Siden Ballerup Kommune overtog ansvaret for specialundervisningen af børn i forbindelse med kommunal-reformen i 2007, har der ligget et fortsat pres på lærerne. Et pres som udspringer af, at mange børn reelt visiteres til et undervisningstilbud, hvor lærerne ikke har de specialpædagogiske forudsætninger eller rammer for at understøtte børnenes specifikke faglige og personlige udvikling – hvad enten vi taler almen- eller specialundervisningsområdet. Strategien har syntes at være at visitere børn med særlige behov til billigere undervisning ledsaget af et ureflektet håb om, at lærerne nok på et tidspunkt opbygger viden og erfaring til at håndtere både den individuelle specialpædagogiske opgave og undervisningsopgaven for hele klassen. Det er utopi – ikke mindst, fordi der i takt med, at viden og erfaring opbygges i den inkluderende folkeskole, tilføres stadig flere børn med mangeartede og særlige behov til den enkelte klasse. Der har med andre ord været tale om kronisk utilstrækkelige rammer for en reel inklusion.

For lærerne står den virkelighed tilbage, at oplevelsen af magtesløshed over for undervisningsopgavens kompleksitet bliver et vilkår, der ikke har en løsning i horisonten. Når lærerne samtidig mødes af påstanden om, at inklusion er en succes, mister de motivationen og engagementet for ikke at tale om tilliden til ledelse, forvaltning og politikere. Fortællingen om inklusionens præmisser og succes vinder ikke genklang i klasseværelset, og det hele udvikler sig til et betændt og komplekst arbejdsmiljøproblem, som ikke mindst har lærerens evne til at lykkes i centrum. Det er åbenlyst uacceptabelt, hvis skolevæsenets evne til at lykkes med inklusionen individualiseres og gøres til et spørgsmål om den enkelte lærers robusthed og klasserumsledelse. Og mindst ligeså uacceptabelt er det, at børnene har været forsøgsobjekter for den hidtidige inklusionsstrategis håb om, at lærerne nok på et tidspunkt bliver bedre til at løse opgaven.

Inklusionsstrategien har været direkte årsag til, at arbejdsmiljøet på skoleområdet er blevet stadigt mere kritisabelt. Lærere stilles i afmagtssituationer, hvor de ikke har redskaberne til eller mulighederne for at håndtere undervisningsopgavens kompleksitet. Når læreren skal motivere eleverne til at modtage undervisning på et højere fagligt niveau og samtidig stilles i en situation, hvor klassens fællesskab skal rumme og inkludere børn med vanskeligheder, som for 10 år siden var berettiget til vidtgående specialundervisning, opleves målene for ofte som modsatrettede.

Inklusion bør først og fremmest være et pædagogisk mål, som nås med pædagogiske midler. Indtil videre har der desværre primært været tale om et middel til at nå et økonomisk mål.

Ad. 2) Børne- og ungestrategien: 'Fællesskab for alle – Alle i fællesskab'

A) De overordnede mål og det fælles børne- og ungesyn

Vi er godt tilfredse med, at kommunen har valgt at anvende ordet 'fællesskab' som overligger for strategien, og vi kan også se en vis mening med strategiens titel. Når det er anført, mener vi, at de tre underordnede temaer - trivsel, læring og samarbejde – er for tekniske og instrumentelle i deres udformning. Vi savner

skoletraditionen og efterlyser et tydeligere aftryk fra folkeskolelovens brede formålsparagraf, selvom vi medgiver, at det er vanskeligt, da strategien er fælles for det samlede børne- og ungeområde.

Vi appellerer i øvrigt til, at kommunen undgår målformuleringer, som kan tolkes derhen, at de ansatte hidtil har undvejet eller decideret modarbejdet de formulerede mål og det kommunale børnesyn, da det efter vores opfattelse er forkert. Vi anbefaler, at man i stedet for 'skal' anvender 'indgår', så der eksempelvis skrives: "*Alle ledere og medarbejdere indgår i et tæt og forpligtende arbejde om at udmønte et sammenhængende udviklingsforløb for børn og unge*".

B) Hvad er et fællesskab? – 'Fællesskab for alle – alle i fællesskab'

Er strategiens mål i virkeligheden, at alle børn bliver inkluderet på en almenskole, eller kan det accepteres, at børnene - for at kunne inkluderes i livet efter skolelivet - må tage en umiddelbar omvej via specialiserede tilbud? For hvad dækker formuleringen "alle" egentlig over? Arbejdes der fortsat ud fra en målsætning om, at mindst 96 % skal inkluderes i almenmiljøet, eller skal den justeres op eller ned? Forestiller kommunen sig reelt, at *alle* børn med den fornødne hjælp - hvordan det så ellers afdækkes - vil profitere af et skoletilbud i almenskolen? Det kan næsten fremstå sådan, at kommunen mener, at børn med særlige behov kan "helbredes" med den "rigtige" indsats.

Strategien skal vel forstås sådan, at færre børn fremover skal undervises i specialiserede undervisningstilbud, og flere skal undervises i almenskolen? Vi deler principielt denne behjertede ambition, men vi konstaterer samtidig, at den nærmer sig karakter af utopi. Og når utopien fremstilles som en realistisk målsætning, kan det medføre afvisning og fornægtelse i praksis.

Vi har brug for klarere enigheder om, hvad et fællesskab er, hvor fællesskaber findes og opstår, og hvordan fællesskabsbehovet kan variere, alt efter hvilke børn det handler om.

C) Inddragelse af de fagprofessionelle

Vi ville sådan ønske, at der undervejs i udarbejdelsen af nærværende udkast til strategi havde været et større fokus på at tage afsæt i de udfordringer, som lærere og pædagoger allerede står med qua det vidtgående inklusionsfokus. Det er for os at se ganske uforståeligt, at praksisnysgerrigheden er så begrænset og viljen til reelt at konfrontere praksisudfordringerne så fraværende. Hvis ønsket vitterlig er løsninger, som kan fungere i praksis, er ledelsen nødt til at bevæge sig så tæt på opgaveløsningen, at virkeligheden for alvor udfordrer.

Vi er netop blevet inviteret med i en arbejdsgruppe, som skal sikre en god udmøntning af strategien. Det hilser vi meget velkomment, om end vi er sikre på, at en sådan arbejdsgruppe havde kunnet kvalificere strategien, hvis arbejdsgruppen havde haft en rolle i selve tilblivelsen.

D) Inklusions- eller økonomifremmende budgetstyring

Vi vedstår behovet for en model, som sikrer det enkelte barn et undervisningstilbud, der er netop så tæt på almenskolen, at den etiske balance mellem barnets undervisningsbehov og behovet for budgetstyring sikres.

Den nye budgettildelingsmodel og visitationspraksis ser ud til at understøtte, at balancen skærpes, så vi undgår fejlvisitation af børn med særlige behov, hvilket er helt nødvendigt. De seneste års budgetstyring har nemlig i alt for høj grad haft indlejrede økonomiske incitament, som har gjort det opportunt at spare på den specialiserede indsats. Vi skal med andre ord undgå tilfælde, hvor børn placeres i undervisningstilbud, som ikke tilstrækkeligt understøtter dem specialpædagogisk og fagligt.

At børnene nu i højere grad visiteres til de tilbud, som de har brug for, er vel også en medvirkende årsag til, at vi i øjeblikket ser en markant budgetoverskridelse på C-BUR's og C-SIK's ramme. Vi glæder os over den

nye praksis, men er samtidig stærkt bekymrede for den, da den - hvis der ikke tilføres yderligere ressourcer til rammen - vil udhule skolevæsenet.

E) Lærernes manglende efteruddannelse og ledernes forudsætninger

Det er vores opfattelse, at kommunen ikke har levet op til sit arbejdsgiveransvar i forhold til nødvendig efteruddannelse af børnehaveklasseledere og lærere, og derfor ser vi frem til, at netop dette område op-prioriteres. Modsætningen mellem mål og midler er trøstesløs, og det er meget beklageligt, når vi ved, at opkvalificeringen af de fagprofessionelle er en af de væsentligste forudsætninger for en succesfuld inklusion.

Derudover efterlyser vi opmærksomhed på, at de pædagogiske ledere bliver klædt på til at begribe den faglige ledelses betydning for inklusionsindsatsen. Lederne skal have overblik over de mange forskelligartede behov, der opstår, når 96 % af de undervisningspligtige børn skal gå i almenskolen, og vide, hvor og hvordan der kan hentes hjælp og vejledning. Hvis ikke skoleledelsen besidder viden, indblik og erfaring inden for dette felt, har udviklingen trange kår.

F) De nødvendige ressourcer

Skal vi for alvor tro på den ambition, som er indeholdt i den nye strategi, er vi nødt til at have vished for, at der prioriteres ressourcer til at iværksætte de påkrævede, forebyggende initiativer i almenundervisningen og til løbende at etablere støtteforanstaltninger om nødvendigt. Det forudsætter for os at se, at der ansættes flere lærere i skolevæsenet, for der mangler hænder til at løfte de mange opgaver.

Efteruddannelse er som skrevet betydningsfuldt, men vi kan ikke alene uddanne eller organisere os til at kunne håndtere inklusionsopgaven kvalificeret. Der er grænser for, hvad selv den dygtigste og mest velforberejede, pligtopfyldende og engagerede lærer kan overkomme og rumme i en undervisningssituation. Billedlig talt kan man ikke lære en flyttemand at løfte et klaver op på 5. sal alene, uanset hvor meget efteruddannelse, han tilbydes.

G) Specialtilbud som kommunale flagskibe

Vi anbefaler, at kommunen udnytter potentialet i, at vi har nogle kommunale flagskibe på specialundervisningsområdet. Det er uforståeligt for os, at kommunen ikke gør mere for at understøtte og udvikle de tilbud, som findes inden for kommunegrænsen. Der er ikke noget problem i at arbejde for, at flere elever fastholdes i almenmiljøet, samtidig med at kommunen udtrykker stolthed over at have stærkt specialiserede og anerkendte undervisningsinstitutioner. Vi mener, at kommunen burde udnytte og profilere sig mere på, at vi har ekspertviden og bistand lige ved hånden: Kasperskolen, Ordblindeinstituttet, UUC Maglemøsen, gruppeordningerne – og Grantoftegaard. Men det forudsætter, at vi bliver langt bedre til at samarbejde og skabe synergi mellem almen- og specialområdet. I den forbindelse bør kommunen overveje at etablere tilbud i spændet mellem almen- og specialtilbud for at holde de elever, som i en kortere eller længere periode har brug for specialiseret undervisning, tættere på almenmiljøet.

H) Elev- og forældreinddragelse

Når målet er at indstille det samlede skolevæsen på en endnu mere inkluderende praksis, vil det være formålstjenligt, at kommunen overvejer, hvordan elever og forældre kan inddrages i og understøtte målsætningen.

I) Regeringens inklusionseftersyn

Lad os sammen finde inspiration i regeringens inklusionseftersyn – og ikke kun i dét, som er allermest oplagt. Der er efter vores opfattelse mange værdifulde anbefalinger at hente i den omfattende rapport.

Ad. 3) Fællesskaber, der forandrer - Sverigesmodel i en Ballerup-optik

A) Vigtigt med en tidlig indsats

Vi deler forestillingen om at udvikle den tidlige og forebyggende indsats, da den mindst mulige indgriben altid er at foretrække, og da det har positiv indvirkning på børnenes chancelighed og fortsatte udvikling gennem skoleforløbet.

Det kan være svært at gennemskue, om den udarbejdede investeringscase er troværdig. Vi er helt med på tænkningen i en etablering af en Ballerupudgave af en Sverigesmodel, selvom det for udenforstående kan stå lettere uklart, hvad modellen mere konkret indebærer i praksis.

Tilbage står dog spørgsmålet, hvad kommunen agter at gøre, hvis det viser sig, at der ved en mere opsøgende og forebyggende praksis faktisk opstår flere sager end forventet, som dermed kommer til at vælte budgetterne? Såfremt merforbruget da vil skulle dækkes inden for det afsatte budget til C-SIK og C-BUR, vil det betyde en udhuling af rammerne for at løse kerneopgaven og efterleve de øvrige skolepolitiske målsætninger.

For at trække pointen tydeligt op, er vi bekymrede over den præmis, der ligger til grund for hele satsningen; at det i sidste ende skal være udgiftsneutralt. Mener kommunen, at det er en rimelig - endsige realistisk - præmis at stille op?

B) Ansvarsfordelingen mellem C-SIK og C-BUR

Det er helt oplagt, at et mindreforbrug i C-BUR kan medføre et merforbrug i C-SIK og omvendt. Vi henstiller derfor til, at der videreudvikles på centrenes samarbejde og ansvarsfordeling, så problemerne ikke blot flyttes fra et center til et andet.

Vi anbefaler i øvrigt, at den bistand, der leveres fra C-BUR, fokuserer på skolernes faktiske efterspørgsel. Vi bliver alt for ofte mødt af lærere, der kan fortælle ærgerlige historier om mødet mellem konsulenternes synspunkter og løsninger og de konkrete behov, lærerne står med. Vi efterlyser derfor mere nysgerrighed og flere feltundersøgelser fra C-BUR's konsulenter som forudsætning for bistanden til skolerne. En sådan afklaring af udfordringer og behov ville bidrage positivt til vores fælles ambition om en endnu mere inkluderende folkeskole.

C) Socialrådgivere på skolerne

Vi anbefaler, at man tilknytter mindst én socialrådgiver til hvert skoledistrikt, i nogle distrikter én socialrådgiver pr. skolematrikel. Det efterlyses på det kraftigste fra skolerne, og det vil helt givet kunne lette skolerens dokumentationsarbejde og højne kvaliteten i sagsbehandlingen.

Ad. 4) Kvalitetsudvikling i dagtilbud, skole og klub

A) PA-modellen

Vi bakker op om, at der indføres en systemisk analysemodel på skoleområdet, som på sigt kan medføre større gennemsigtighed, skarpere retningslinjer og sagsgange, mindre bureaukrati samt mere sparring og kollegialt fællesskab om inklusionsopgaven.

Vi har ikke de fornødne forudsætninger for at vurdere, om PA-modellen er svaret, men vi noterer os i hvert fald, at kommunen umiddelbart er gået uden om et licenseret system, hvilket vi er godt tilfredse med, da de sparsomme midler skal anvendes med den største omtanke. Derudover bemærker vi, at PA-modellen ikke anviser en specifik pædagogisk metode, hvilket vi ligeledes finder, er et afgørende kriterium for en systemisk analysemodel.

Endelig indskærper vi, at der denne gang - i modsætning til dengang 'Det Pædagogiske Notat' blev lanceret - skal afsættes fornøden kursustid til, at alle kommer med på vognen fra start. Skolevæsenet kan ikke bære endnu et topstyret initiativ, som gennemføres halvt og uden den fornødne kursustid og løbende opfølgning.

B) Konkrete initiativer, værktøjer og handlingsplaner

Vi savner flere konkrete initiativer, værktøjer og handlingsplaner. En strategi må gerne være konkret, anviser retning og introducere initiativer. Vi har derfor tilladt os at udarbejde en bruttoliste med forslag, som, vi mener, kunne have positiv betydning i inklusionsarbejdet, hvis de blev iværksat:

- Klar og ensartet linje i ansvarsfordelingen og varetagelsen af den ofte store administrative og kommunikative opgave i forbindelse med elever med særlige behov. Hvornår er det læreren, hvornår er det teamet og hvornår er det den pædagogiske leder, som har bolden?
- Ensartethed i ressourcecentrenes organisering og vejledning, herunder mulighed for at kunne tilbyde kortere eller længere specialundervisningsforløb eller –grupper samt co-teaching.
- Mere vidtgående og tværkommunal anvendelse af Kompetencecenterets ekspertise.
- Oprette og prioritere fælleskommunale netværk for ressourcepersonerne.
- Beskrive og distribuere C-BUR's tilbud og ydelser – udarbejdet med udgangspunkt i de fagprofessionelles behov. Det skal være tydeligt for alle i skolevæsenet, hvilken hjælp og tilbud, der er til rådighed.
- Oprette OBS-hold (eller pusterumshold), som i enkelttimer eller kortere perioder kan give elever et afbræk og aflaste den enkelte lærer, når opgaven bliver for svær.
- Arbejde mod mere mundtlighed og mindre skriftlighed, således at myndighedsopgaven fortsat varetages forsvarligt, men skolevæsenet ikke drukner i bureaukrati.
- Sørge for konkrete ledelseslegitimerede handlingsplaner for den enkelte elev indeholdende tydelige succeskriterier, som medfører, at den enkelte lærer og teamet har vished for, hvornår "man har gjort det godt nok".
- Genoverveje netværksmødernes deltagerkreds og værdi. Der bruges pt. ualmindeligt mange ressourcer på disse møder, og spørgsmålet er, om de er tilstrækkeligt værdifulde?
- Vikardække med læreruddannede medarbejdere, gerne lærere fra samme årgang. Alt for mange timer læses af ikke-læreruddannede, hvilket har en negativ betydning for både fagligheden og inklusionen.
- Udnytte mulighederne i folkeskolelovens paragraf 16b, som giver lovhjemmel til at forkorte skoledagens længde mod at besætte timer med fx to lærere. Med det nuværende ressourceniveau gæver skoledagens længde alene de ressourcestærke elever om nogen, og det er decideret kontra-produktivt i forhold til inklusionen og ambitionen om at modvirke den negative sociale arv.
- Tilføje og udnytte holddannelsestimerne langt bedre.
- Indskolingen skal vises en helt særlig opmærksomhed. Set i relation til målsætningen om en tidlig indsats, er vi slet ikke i tvivl om, at det vil have en positiv betydning for elevernes trivsel, læring og udvikling, hvis der sættes massivt ind med to-lærertimer i indskolingen.

- Nogle skoler har haft succes med at tildele holddannelsestimer til årgangene, hvor årgangsteamet så anvender timerne fleksibelt og løbende vurderer, hvor behovet er størst.
- Understøtte muligheden for at enkeltlærere og teams kan få sparring med en psykolog - både i forhold til undervisningsopgaven, men også i forhold til de følelsesmæssige krav, som vedvarende skal drøftes og håndteres.

Afrunding

Efter flere års tilløb er det omsider lykkedes at komme med et bud på en strategi. Det hilser vi mere end velkomment, men vi appellerer samtidig til, at kommunen sørger for at skabe sammenhæng mellem ambitionsniveauet og de prioriterede ressourcer. Og så beder vi om, at kommunen skynder sig så tilpas langsomt, at der ikke bliver truffet forhastede og uhensigtsmæssige beslutninger.

Den nye strategi fokuserer på *alle* børns udvikling, læring og trivsel. Det sigte er anerkendelsesværdigt, og vi er med, hvis det har sin rod dybt nede i praksis og følges op af de nødvendige foranstaltninger.

Med konstruktiv hilsen

Ballerup Lærerforenings Styrelse

Jeanette Sjøberg & Morten Refskov

HØRINGSSVAR vedr. BØRNE- OG UNGESTRATEGIEN

Høringssvar fra: Børnehuset Lundebjergs MED - udvalg

Generelt hilser vi det velkomment og særdeles vedkommende, at der nu foreligger en konkret "Børn og ungestrategi". En strategi der kan tage skridtet videre fra den tidligere strategi for inklusion og værre løftestang for den sammenhængende Børne- og ungestpolitik 0-25 år.

Generelt er vi også tilfredse med udformningen og indhold, indtil vi kommer til side 5. Her forekommer det os, at der sker et spring i selve formuleringen af teksten. Hvor der er lange sætninger, som gør meningen svær at tilegne sig, ord der mangler eller gentages. Der kan med god grund læses korrektur på denne side igen☺

I forhold til selve indholdet har vi enkelte kommentarer:

- Under overskriften s. 5: Kendetegnet for læring i 3. punkt står der: *Den lærende skal være deltagende for at læring finder sted.* Vi er usikre på, hvor enige vi kan være i dette udsagn. Det vil for eksempel bero på, hvordan man definerer *deltagende*.
- Senere på siden står der: *Målet er at skabe en lærende kultur, som handler om at alle professionelle på alle niveauer forholder sig til sig selv som lærende.* Vi er usikre på, hvad der helt konkret menes hermed. Vi vil ønske, at det at *forholde sig til sig selv som lærende*, bliver foldet mere ud.
- På side 6 bemærker vi endvidere, at der står: *...men et godt resultat for borgeren...* Det giver os anledning til at spørge: Hvad er et godt resultat i denne sammenhæng? Endvidere foreslår vi at man erstatter "borgeren" med "børn og unge" også i efterfølgende sætning, hvor der kun nævnes "børn"

MED – udvalget håber at vores input er brugt bare for den endelige udformning af Ballerup kommunes "Børn – og unge strategi"

Med venlig hilsen **MED** - udvalget

Børnehuset Lundebjerg

Lundebjerggårdsvej 104B

DK-2740 Skovlunde

HØRINGSSVAR vedr. BØRNE- OG UNGESTRATEGIEN

Høringssvar fra: Sundhedsplejen, Sundhed og Forebyggelse og den Kommunale Tandpleje

Vi takker for muligheden for at give et høringssvar til Børne- og Ungestrategien, som vi overordnet synes er et rigtig godt udgangspunkt for arbejdet med børn og unge i Ballerup Kommune.

Vi vil dog gøre opmærksom på, at der er en del sproglige gentagelser i dokumentet, der gør teksten vanskelig at læse.

Vi har følgende kommentarer til strategien:

Et fælles børne- og ungesyn i Ballerup Kommune

Forslag til det fælles børne- og ungesyn i Ballerup Kommune tager sit udgangspunkt i barnet samt trivsel, læring og udvikling. Med udgangspunkt i, at "sunde børn lærer bedst" ser vi, det som meget væsentligt og relevant, at Børne- og Ungestrategien eksplicit udbygges med et afsnit om sundhed eller sekundært, at sundhed integreres i de eksisterende afsnit om trivsel og læring.

En god sundhedstilstand hos børn og unge bidrager til en alderssvarende udvikling samt skaber grundlag for en god trivsel (herunder at indgå i fællesskaber) og optimal læring. Vi synes derfor, at det skal beskrives, hvilken betydning sundhed har for børn og unge, og hvordan de sundhedsprofessionelle arbejder med deres forskellige tilgange til børn og deres familier. Herunder hvilke mål, der er for området og det tværfaglige samarbejde.

At arbejde med sundhedsfremme og forebyggelse tager udgangspunkt i et teoretisk afsæt, hvor blandt andet "*det brede positive sundhedsbegreb*¹" rummer livskvalitet og helbred og omfatter både helbredsmæssige samt livsstils- og adfærdsmæssige aspekter.

Sundhedsbegrebet tager udgangspunkt i både livsstil og levevilkår og målet er at opbygge sundhedsmæssig handlekompetence hos børn og unge fra 6-18 år. I småbørns årene er målet gennem en tidlig indsats at understøtte relationen mellem barnet og dets forældre, således at negative mønstre brydes og forældre støttes i at opbygge sunde, stærke og trygge relationer og sikre, at de kan drage omsorg for barnets normale udvikling og sundhed. Begrebet er her: "*Empowerment*" for forældrene.

Sundhed består af mental sundhed², fysisk sundhed³ og er påvirket af arv, socialgruppe⁴ og miljø. Både biologiske, helbredsmæssige, sociodemografiske og

---

¹ Beskrevet af Bjarne Bruun Jensen, professor ved DPU i miljø og sundhedspædagogik

psykosociale faktorer spiller en rolle for sundheden. Sundhed bør derfor indgå som en del af det fælles børne- og ungesyn, hvor deltagelse i inkluderende fællesskaber er for alle børn og unge.

Børn og unges sundhed som et fælles ansvar?

I afsnittet om samarbejde er børn og unges trivsel, udvikling og læring nævnt som et fælles ansvar og en fælles opgave for alle medarbejdere, der arbejder med børn og unge. På sundhedsområdet i Ballerup Kommune samarbejdes der meget med andre fagområder fx logopæd, pædagog, familiebehandler, lærer og forebyggende socialrådgiver. Vi synes derfor, at det ville være relevant, at børn og unges sundhed også blev nævnt i Børne- og Ungestrategien, som et område, hvor der er et fælles ansvar.

Organisering og sammenhæng på børne- og ungeområdet

I 2014 blev der på børnesundhedsområdet etableret en tværgående mødestruktur i form af en koordinationsgruppe for børn og unges sundhed og trivsel samt et forum for børn og unges sundhed og trivsel. I de to fora er der repræsentation af medarbejdere og ledere fra C-SIK, C-SS og C-BUR.

Formålet med mødestrukturen er planlægning, kommunikation og koordinering på tværs i forhold til eksisterende samarbejder, indsatser, deling af viden og nye satsninger fx i form af puljer, projekter, sundhedsuger m.m.

I november 2015 besluttede 0-25-års udvalget, at de ovennævnte fora på børnesundhedsområdet blev koblet til organiseringen under 0-25 års udvalget. Hensigten er at styrke den overordnede koordinering og kommunikation i forhold til en sammenhængende sundhedsindsats på børne- og ungeområdet. Det kunne med fordel beskrives i Børne- og Ungestrategien, hvilke organisatoriske strukturer, der understøtter de forpligtende samarbejder på tværs af daginstitutioner/skole, socialområdet og sundhedsområdet. Herudover ville det være relevant med en konkretisering af, hvordan man vil skabe sammenhængende udviklingsforløb for børn og unge fx hvem der skal gøre hvad i det forpligtende samarbejde.

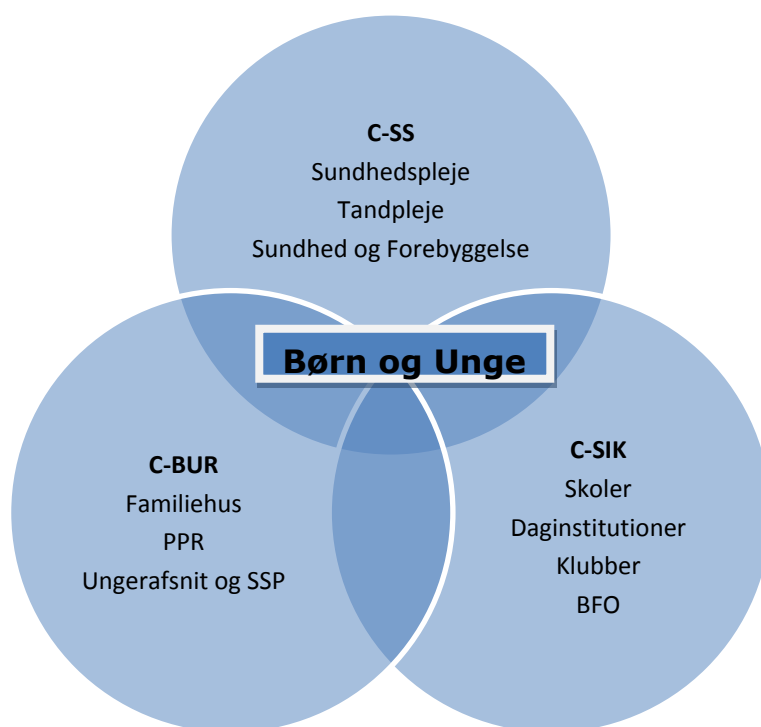
Vores opfattelse af samarbejdet er illustreret i nedenstående figur:

---

² Sundhedsstyrelsen tager udgangspunkt i WHO's opfattelse af mental sundhed som en tilstand af trivsel, hvor individet kan udfolde sine evner, kan håndtere dagligdags udfordringer og stress, samt indgå i fællesskaber med andre mennesker. Kilde: Forebyggelsespakke Mental Sundhed, Sundhedsstyrelsen 2012.

³ Biologiske parametre som fx søvn, mad, bevægelse og tænder.

⁴ Skolebørnsundersøgelsen som leverer data om de 11-15-åriges sundhedsadfærd og selvrapporterede helbred viser, at forekomsten af lav trivsel er stigende jo lavere socialgruppe barnet eller den unges familie har. I denne undersøgelse rapporteres at børn af forældre uden for arbejdsmarkedet hyppigst har dårlig trivsel (Kilde: Psykisk mistrivsel blandt 11-15-årige, Sundhedsstyrelsen 2011).

Dato: 30-06-2016
Deres ref.:
Vor ref.: 06-K151/20076
Sagsbehandler: MAG/rat

BUPL s hørings svar "Børne- og ungestrategi, Fællesskab for alle – alle i fællesskab"

BUPL Storkøbenhavn har modtaget det fremsendte materiale og skal i den anledning gøre følgende bemærkninger:

En strategi for os angiver et formål, mål og handling. Vi mener ikke, at beskrivelserne af handling, dvs. hvordan man vil arbejde er formuleret særligt præcist. I afsnittet "*Fra strategi til praksis*" beskrives hvilke områder der skal styrkes. Efterfølgende beskrives hvordan man i Ballerup kommune konkret vil styrke området. Her er den vigtigste forudsætning at "*Kvalitet i Dagtilbud, Skole og klub*" besluttet. Vi er enige i, at en forudsætning for at arbejde med strategien er at der bliver tilført de nødvendige midler til kompetenceudvikling og strukturerede møder.

Vi noterer med tilfredshed, at fællesskab er den gennemgående linje i arbejdet med børn og unge. Vi havde gerne set et oplæg, der gik lidt tættere på betydningen af de rette fællesskaber til den rette tid. For at kvalificere oplægget foreslår vi, at nedenstående refleksioner indgår i afsnittet om definition af fællesskaber, side 3.

Der lægges i oplægget vægt på, at alle børn som udgangspunkt skal udvikle sig såvel fagligt som socialt i almenmiljøet. En tilgang vi er enige i – dog med det forbehold, at der også fremover vil være børn og unge, der ikke kan profitere af almenfællesskabet alene. Det er vigtigt, at almenfællesskabet ikke fremstår som en enkelt enhed. Der er behov for bevidst at arbejde i mange differentierede fællesskaber, der kan imødekomme de udfordringer og præferencer, det enkelte barn / børnegruppen står overfor. Det er vigtigt, at rammer og ressourcer matcher ambitionsniveauet. Det er ligeledes nødvendigt, at der afsættes tid til fælles refleksion i de enkelte faggrupper og ikke mindst tværfagligt.

Vi savner generelt i beskrivelserne af fællesskab nogle bemærkninger om det store samfundsfællesskab, vi alle er en del af.

I disse år, hvor rodløshed og radikalisering gives som årsag til en stor del af den ufred, ensomhed og utilpassethed, vi ser hos især opvoksede generationer, er det af afgørende betydning, at vi i dagtilbud, skoler og klubber arbejder målbevidst og dedikeret med introduktioner til og dannelse i det store fællesskab. Det er vigtigt at understrege, at disse introduktioner ikke giver mening, hvis det enkelte barn eller unge ikke har mulighed for at opleve sig som en del af og bidrage i mindre fællesskaber med tætte og konstruktive relationer.

Derudover har vi følgende konkrete forslag:

Side 2, De overordnede mål, dot 3.

Vi anbefaler at man udvider teksten, så den kommer til at lyde:

- Alle børn og unge indgår i et eller flere forpligtende fællesskaber, at alle børn og unge oplever livskvalitet og chancelighed i forhold til uddannelse og job.

Side 2, Det fælles børne- og ungesyn

Dot 2 og 4 siger det samme. Vi anbefaler at slette dot 4.

Side 3, Definition af fællesskab

Vi foreslår at der tilføjes yderligere to dots:

- At fællesskabet giver alle børn og unge rammer og muligheder for at indgå i tættere relationer med andre børn og unge
- At fællesskabet giver fundament for, at alle børn og unge kan og har lyst til at deltage aktivt i et levende demokrati

Side 4 "Trivsel"

Vi foreslår at tilføje en dot:

- At trives handler om livskvalitet og livsglæde

Side 5 "Samarbejde"

Vi foreslår at dot 1 og 3 udgår, og der i stedet tilføjes:

- At man søger en fælles forståelse og analyse af udfordringerne og de indsatser, der skal til for at skabe fællesskaber for alle.

Med venlig hilsen

For BUPL Storkøbenhavn

Maria Girotti, fællestillidsrepræsentant

HØRINGSSVAR vedr. BØRNE- OG UNGESTRATEGIEN Fællesskab for alle - og alle i fællesskab.

Høringssvar fra: MED- udvalget, Distrikt Østerhøj

Med -udvalget i Distrikt Østerhøj har drøftet børne – unge strategien Fællesskab for alle – alle i fællesskab og vil gerne give vores bidrag med.

Vi i MED- udvalget bifalder, at der igangsættes en fælles børne - og ungestrategi som skal sikre et sammenhængende børneliv med et fælles børne – og ungesyn. Vi ser frem til, at indgå i et tæt og forpligtende samarbejde omkring denne indsats. Vi er begejstret og kan til fulde støtte op omkring Børne-unge strategien som vi kan se mange gode perspektiver og udviklingsmuligheder i. Vi vil naturligvis gerne bidrage til at skabe en særlig styrket indsats for alle børn og unge.

Som vi har understreget i de øvrige høringssvar for Sverigesmodellen, kvalitet i dagtilbud, skole og klub, må vi endnu engang understrege, at med denne og de øvrige strategier, kræver det ikke bare en særlig indsats men også ekstra tid og dermed øget ressourcer.

Vi vil rigtig gerne i en faglig og velfunderet tilgang understøtte de mange spændende og kvalificerede tiltag. Dog savner vi at ressourcerne følger med, for at sikre at vi når i mål med dette arbejde, således at børn og unge oplever at de trives, er trygge og får mulighed for at udvikle sig og opleve sig som en del af fællesskabet.

Flere steder nævnes optimering af nedenstående, som hvordan vi end forholder os vil kræve ressourcer:

- forebyggende og tidlig indsats
- sparring i tværprofessionelt og faglige samarbejde
- forpligtende og fagligt samarbejde med fælles videndeling, refleksion og inspiration skal bidrage til at styrke faglighed og kompetencer.
- Samarbejde med barnets og den unges familie og netværk skal prioriteres. Tværefagligt professionelt netværk iværksættes.
- Planlægning og gennemførelse.

Vi håber ikke, med dette høringssvar, at vi bliver betragtet som "øv bøv" kritiske, men dette skal blot ses som en særlig opmærksomhed på, at pædagogisk personale i dagtilbud ikke har afsat tid til planlægning, mødevirksomhed og tværfagligt samarbejde. Denne tid skal udelukkende prioriteres og bliver prioriteret i dag, men vil alt andet lige, gå fra kerneydelsen.

Vi kan være bekymret for, at uden tilførelse af ressourcer ved igangsættelse af disse nye tiltag, vil det kunne skabe andre udfordringer i forhold til kvaliteten i det pædagogiske arbejde.

Tidlig indsats, forebyggelse og opmærksomhed kræver høj faglighed, samarbejde og ressourcer.

Venlig hilsen

MED- udvalget i Distrikt Østerhøj

HØRINGSSVAR vedr. BØRNE- OG UNGESTRATEGIEN

Høringssvar fra: Skolebestyrelsen og MED-udvalg Ordblindeinstituttet

Vi arbejder alle for at sikre børn og unge de bedste fremtidsvilkår i Ballerup kommune. Et af målene i Børne- og ungestrategien er, at alle *"børn og unge kan leve et godt, selvstændigt og udviklende liv med mod på uddannelse og job"*. Strategien bygger på at sikre lige vilkår, og det gøres ved at alle får de bedste forudsætninger med fra deres folkeskoleår. Med en målrettet undervisning har ordblinde børn de samme mulighed for en ungdomsuddannelse og job som alle andre.

"Det sætter NEMLIG spor når man handler" – Ordblindeinstituttet er en vigtig del af den samlede strategi. Her kan ordblinde børn og unge få den faglige støtte der er nødvendig for, *"fremadrettet at kunne indgå i fællesskabet i almenmiljøet"*. Ordblindeinstituttets virke er en investering i de ordblindes fremtid, hvor deres faglig ballast og selvtillid styrkes, hvilket gør dem livsduelige. Dette gøres ved at trække på Ordblindeinstituttets ekstensive faglige ekspertise, samt ved at ruste eleverne med en vifte af kompenserende IT hjælpemidler. Hvert år lykkes det Ordblindeinstituttet, at sende alle 9. og 10. klasses elever direkte videre i ungdomsuddannelsessystemet.

Vurdering af hvornår og i hvor lang tid eleven har brug for et særligt tilrettelagt undervisning, må altid bero på en løbende vurdering, udført af fagpersonale ved de årlige revisitationsmøder.

Et andet mål i den nye Børne- og ungestrategi er at skabe *"kvalitet i fællesskabet"*. Vi ser os som en del af det at skabe *"fællesskab for alle – alle i fællesskab"*. De fleste af vores børn har ikke oplevet, at være en del af et fællesskab, før de kom på Ordblindeinstituttet. Vi vil gerne sikre os, at man også i fremtiden giver "Ballerup kommunes " elever denne mulighed.

Vi forventer, at vores faglige kompetencer indgår som en naturlig del af den ekspertise, der skal være med til at understøtte dette mål i almenundervisningen.

Vi ser vores kompetencer bedst brugt:

Vi kan sætte vores kompetencer i spil ved at give en fælles vidensplatform for hvordan vi håndterer ordblinde elever i Ballerup Kommune:

Eleven:

- får viden om hvad ordblindhed er
- møder andre ordblinde og danner netværk på skolen blandt de ordblinde
- bliver ekspert i sit IT hjælpemiddel, i forhold til læsning af svære tekster, skrivning og stavning
- er med til at vælge IT-ambassadører blandt eleverne, som kan hjælpe fremadrettet

- møder efterfølgende lærere og forældre der håndterer, hjælper og støtter den ordblinde elevs udfordringer på samme måde

Forældrene:

- får viden om hvad der kendetegner ordblindhed
- får viden om hvordan man støtter og anerkender deres ordblinde barn i dagligdagen, mht fx lektier
- får større viden og læse- og staveudvikling
- får viden om de IT-hjælpe midler deres barn bruger og indsigt i hvordan man som forældre støtter om brugen af IT-hjælpe midler derhjemme

Lærerne:

- får viden om hvad der kendetegner ordblindhed
- får større viden om læse- og staveudvikling som fundament for at kunne undervisningsdifferentiere
- får viden om de IT-hjælpe midler eleverne bruger og indsigt i hvornår og hvordan de skal bruges i almenundervisningen
- Får viden om hvordan man kan støtte og anerkende den ordblinde elev

Vi glæder os til at se denne nye strategi implementeret og glæder os over at være tænkt ind i denne strategi.

Hørings svar fra Børnehuset Bispevangen, liggende i distrikt Baltorp.

Hermed er høringssvaret fra Børnehuset Bispevangen liggende i distrikt Baltorp, angående kvalitet i dagtilbud, skole og klub samt Børne- og ungestrategi Fællesskab for alle.

Først og fremmest syntes vi, at fristen for høringssvaret, har været for snæver over sommerferien. Dette har haft betydning for Bispevangens MED udvalg, da vi grundet sommerferie afholdelse, ikke har været i stand til at mødes, og forholde os samlet til materialet til denne høring, sammen.

Samtidig sidder vi med en stor undring over, at man sætter denne høring i gang, før man har fået landet strukturen omkring ny ledelsesstruktur. Dette da man stadig er i gang med at få strukturen og samarbejdet mellem de ny udpeget distriktsledere og de pædagogiske ledere, op at kører. Samtidig er strukturen for den fremtidig MED system heller ikke falder endeligt på plads endnu.

Det ville i vores optik have været optimalt, hvis man havde ventet til denne struktur og samarbejde var på plads. I kølvandet på dette kunne man have bedt et samlet nyt distrikts MED og ledelsesteam, om at kvalificere disse strategier i forholdet til de enkelte distrikter, og ikke som nu, de enkelte huse.

Når dette så er sagt, så tænker vi at tankerne bag og i strategien, kvalitet i dagtilbud, skole og klub samt Børne- og ungestrategi Fællesskab for alle, efter vores opfattelse både er spændende, og giver god mening. Den går godt hånd i hånd, med Ballerup kommunes 0-21 års strategi. Dog rejser læsningen af visionen også spørgsmål.

- 1) På side 9, står der i visionen " Ressourcepersoner i PPR/C-SIK bliver uddannet til facilitering og træning af pædagoger og lærere....."

Dette stiller vi os meget undrende overfor, med følgende argumenter.

Vi har i Ballerup kommune igennem de sidste mange år, arbejdet på, at få et ligeværdigt samarbejde mellem PPR/C-SIK, og det pædagogiske personale i de enkelte huse. Denne samarbejdsform gør man op med, i denne vision, og lægger op til, at PPR/C-SIK skal være ekspert panelet. Ærgerligt, da det er synergien mellem kendskabet til barnet og familien, og de eksterne øjne, der er kvaliteten i samarbejdet mellem PPR/C-SIK og det pædagogiske personale i de enkelte huse og distrikter. Derfor tænker vi ikke, at det er den rigtige vej at gå.

- 2) På side 8 punkt 3.2, bliver opremset de forskellige aktører og omfanget af kompetenceopbygningen. Samtidig bliver der på side 12 -13, under punkt 4.2, opstillet investeringsøkonomien for visionen.

Vi forstår ikke helt sammenhængen mellem de opremsede tal på side 8, hvor der bliver henvist til, at der i alt er ansat 790 pædagoger i dagtilbud, Bfo og klub. Dette tal kan vi ikke se i skemaet på side 13, hvor det antal man arbejder

med, ender på et tal på 1055 pædagoger. Hvordan hænger de to tal sammen?. Er det de ansatte i C-SIK der udgør differencen mellem tallene?

- 3) Overordnet set stiller vi os undrende overfor, hvilken rolle de pædagogiske leder skal have i forholdet til visionen Kvalitet i dagtilbud, skole og klub. I bedste fald, finder vi beskrivelsen af deres roller utydelige. På side 9 i visionen, står der at lederne bliver uddannet til ledelse af Pædagogiske Analyse kombineret med kompetencer til rammesætning, opfølgning og evaluering. Men hvis det som der er skrevet på side 9, er PPR/C-SIK, der står med kompetencen til at uddanne og faciliteter og træne pædagogerne, i hvilket omfang, og hvilket ledelsesrum har de pædagogiske ledere så ?. Samtidig er vi lidt nysgerrig på, hvilken rolle distriktslederne har i denne struktur, da de ikke er nævnt i visionen.

Som tidligere nævnt, har vi været presset i forholdet til høringssvaret, og sommerferie afholdelse, derfor har det været svært for os som MED, at gå mere i kødet på materialet.

M.v.h

På vegne af MED i Børnehuset Bispevangen.

Kasper Jansson
Tr- Bupl.

HØRINGSSVAR vedr. BØRNE- OG UNGESTRATEGIEN

Høringssvar fra: Klub Måløv – MED-udvalget

Overordnet set hilser vi en fælles strategi velkommen. Tankerne om Alle i fællesskab – Fællesskab for alle er både konstruktive og inklusionfremmende.

Vi kan være lidt usikre på, om der kan leveres den nødvendige indsats, givet kommunens økonomi.

Den røde tråd i arbejdet er med til at sikre overgange og skabe viden, der kan videregives.

Derfor er det også vigtigt, at alle interessenters involvering og samspil prioriteres og understøttes ledelsesmæssigt.

Grundlæggende er det vores opfattelse, at en overordnet fælles strategi er vejen frem.

August 2016

MED-udvalget i Klub Måløv

HØRINGSSVAR vedr. BØRNE- OG UNGESTRATEGIEN

Høringssvar fra: MED Skovlunde.

Klub Skovlundes MED-udvalg har behandlet forslaget til ny Børne- og Ungestrategi.

Vi kan bredt bakke op om strategien, som vi finder god.

Vi ønsker dog at påpege, at ordet fællesskab bør ses i bredere forstand, således at forstå, at det godt kan være flere fællesskaber i en og samme organisation – fordi børn og unge er forskellige og har forskellige potentialer og interesser.

Der vigtigste er, at ingen er udenfor fællesskab, fordi fællesskaber er af vital betydning for menneskers funktionsniveau.

Når strategien omtaler "alle" – og det er positivt - må vi trods alt konkludere, at der findes ganske få børn og unge som ikke er i stand til at indgå i fællesskaber, eksempelvis nogle børn med multiple dysfunktioner.

Vi skal sikre, at definitionen af "alle" ikke bruges til at bebrejde medarbejdere eller organisationer, hvor det ikke er muligt at indfri fællesskabsfølelsen.

For MED.

Carlo Jacobsen.

Handicaprådets høringssvar vedr. "Fællesskab for alle – Alle i Fællesskab"

Punktet nåede ikke behandling på rådets møde, og høringssvaret er derfor udarbejdet af brugersiden i Handicaprådet.

Handicaprådet har følgende bemærkninger:

- Børne og Unge strategien har mange fine hensigter; men er meget lidt konkret. Der mangler svar på hvilke midler der skal tages i brug for at nå de prioriterede hensigter. Hvem gør hvad hvornår? F.eks. på side 4, står der noget om hvorledes de "Fagprofessionelle" skal agere i forhold til familiesamarbejde og den unges trivsel ved at vise omsorg, anerkendelse og nærvær i kontakten...Ja, men det sker forhåbentligt allerede? Der står på samme side at et "Tværfagligt professionelt netværk" samarbejder med familien og igangsætter konkrete initiativer – hvordan tænkes det organiseret? Kan der f.eks. tilkaldes ekstern ekspertise?
- Side 3: Der lægges op til en meget stor grad af inklusion, og specialiserede tilbud skal kun skulle ske periodevis – Der er det vigtigt at påpege at visitering til specialiserede tilbud – og varigheden af tilbuddet – bør alene hvile på en konkret individuel faglig vurdering
- Fællesskab og inklusion er desværre ikke altid mulig, og det er vigtigt at der handles tidligt i disse tilfælde så den unge ikke udsættes for unødige stressende og i nogle tilfælde traumatiserende forløb.
- Det foreslås at der tilføjes et meget konkret afsnit om hvordan man sikrer integritet og kontinuitet af allerede iværksatte tiltag ved overgangen fra Børn og unge afdelingen til voksenafdelingen
- Det vil glæde Handicaprådet, at se strategien igen når den er blevet mere konkret

På Handicaprådets vegne

Kent Grimm Thornberg

Høringsvar fra skolebestyrelsen på Baltorpskolen

- ☑ Børne- og Ungestrategien "Fællesskab for alle - Alle i fællesskab"
- ☑ Fællesskaber, der forandrer - Sverigesmodel i Ballerup-optik, herunder Businesscase på Sverigesmodellen
- ☑ Kvalitet i dagtilbud, skole og klub

Mål og indholdsbeskrivelse for BFO i Ballerup Kommune

Tak for et godt, strategisk materiale, der på overordnet niveau giver plads til den enkelte institutions egen fortolkning uden at der skal gå formynderi i det.

Set fra et forældresynspunkt er det vigtigt, at der i BFO'en er mulighed for at skabe andre rammer og den anderledes dagsorden end der er i skolen, når de nu er i skole så længe – men samtidig vil det også være godt, hvis tiden i BFO'en understøtter skoledagen (synergieffekt)

Fin målsætning ift. kultur – men hvordan skal det kunne nås i en hverdag, hvor børnene kun er der mellem 2-3 timer hver dag? Kultur kunne alternativt sammentænkes med skoledagen og at sikre optimale læringsmiljøer for alle.

Det er vigtigt, særligt fordi skoledagen er blevet så lang, at BFO'en kan træde ind og hjælpe til, hvis et barn måske har det svært i skolen/i fællesskaberne – at der kan dannes nogle andre fællesskaber i BFO'en som kan inkludere.

I takt med at den samlede organisation arbejder med synlig læring, herunder Meebook som redskab. Vil det være naturligt at elevplaner, handleplaner og andre pædagogiske udviklingsdokumenter udarbejdes ud fra samme grundmodel, med hensyntagen til hvilket fagligt fokus der stilles skarpt med.

Det er positivt at BFO'en opstiller en masse mål for tiden i BFO - hvordan kan det måles, så vi rent faktisk ved, om BFO'en skaber den ændring og udvikling som den ønsker?

Fællesskaber, der forandrer, Sveriges model

Hvis man har et barn der er visiteret til skolegang/BFO/klub i Ballerup fra en anden kommune – hvordan sikres det så, at der fortsat er 'plads' til dem – både ift. samarbejde med den lokale PPR og ift. inklusion. Modellen ser jo - af gode grunde – kun på Ballerupbørn.

Erstatter de nye tanker/visioner og værktøjer gamle/tidligere eller er det 'add ons'?
Komplementerer de nye tanker og værktøjer de tidligere indsatser?

Det er en god idé med færre 'led' i processen, men med mere fokus på samarbejde mellem alle de forskellige interessenter (tværfagligt) – det kan være med til at sikre at 2+2=5, men det kræver en kultur, hvor der er forståelse og respekt for andres arbejdsområder, så der arbejdes sammen om at nå et bedre resultat.

Det er meget positivt med en øget forebyggende indsats og at fokus kommer til at blive tættere på praksis.

Vi kan ikke tage stilling om, model 1 eller model 2 er vejen frem, da vi ikke har nok faglig viden til at kunne gennemskue det.

Kvalitet i dagtilbud, skole og klub è pædagogisk analyse

Det er rigtigt godt, at der er fokus på læringsmiljøet.

Vi er glade for at se, at der er forslag om at afsætte resurser til kompetenceudvikling og især til opfølgning, så man sikrer en implemetering.

Vi minder dog om, at der skal sikres at tidligere indsatser afsluttes korrekt, så der ikke er allerede igangsatte initiativer, der ikke afsluttes korrekt

OG hvordan sikres det, at pædagogisk analyse erstatter eller komplementerer noget eksisterende? Kerneopgaven - at passe/udvikle/undervise børn må ikke lide under arbejdet med en ny model?

Hvordan er samspillet med dette oplæg og det fine BFO materiale? Det virker som om der er udarbejdet to dokumenter sideløbende.

Vi ønsker et bilag ift. hvordan man arbejder med/inddrager de udefrakommende børn, der bliver visiteret til Ballerup.

Fællesskaber for alle – alle i fællesskab

Vi er rigtigt glade for at ordet "fællesskab" erstatter "inklusion". Vi bakker op om, at alle børn har brug for at være i et ligeværdigt fællesskab.

Det kunne virke som om, at der sættes lighedstegn mellem "Fællesskab" og "Folkeskolen". Vi minder om, at børn kan få rigtigt gode fællesskaber i nogle af kommunens gode, specialiserede tilbud.

Godt oplæg, men ærgerligt at de ikke har talt sammen på forvaltningen/områderne – der er brugt forskellige betegnelser så der er ikke direkte sammenlignelighed.

På bestyrelsens vegne

Søren Jensen
Formand

HØRINGSSVAR vedr. BØRNE- OG UNGESTRATEGIEN

Høringssvar fra: Børnehuset Ellekilde

Vedr. Børne- og ungestrategien:

- Hvor er forældreansvaret?
- Det er positivt, at der skal bruges midler til at opkvalificere medarbejderne

Generelt er vi enige i værdierne og de er genkendelige ift. vores daglige arbejde

HØRINGSSVAR vedr. BØRNE- OG UNGESTRATEGIEN

Høringssvar fra: Skovvejens Skole

MED ved Skovvejens skole har på ordinære MED-møder d. 10.6., 17.6. og d. 10.8. 2016 behandlet det fremsendte forslag vedrørende:

- Børne- og Unge strategi

MED har følgende bemærkninger:

- **Børne- og Unge strategi**
MED kan tilslutte sig Børne- og Unge strategi for en styrkelse af den enkelte institutions/skoles indsats til at fremme og styrke børn & unges trivsel, læring og udvikling i Ballerup kommune.

MED opfordrer til, at vi ikke samtidige skal i gang med andre store indsatser i kommunen, således at institutionerne får mulighed for at koncentrere sig om dette tiltag.

På vegne af MED Skovvejens Skole

Gitte Graatang
Distriktsskoleleder

HØRINGSSVAR vedr. BØRNE- OG UNGESTRATEGIEN**Høringssvar fra: Måløvhøj Skole - skolebestyrelsen**

Skolebestyrelsen har læst det fremsendte høringsmateriale og har følgende kommentarer:

Vi finder det positivt, at strategien tager udgangspunkt i den allerede vedtagne børne- og ungepolitik samt visionerne for henholdsvis, dagtilbud, skole og klub.

Ligeledes finder vi det positivt, at strategien tager udgangspunkt i hele barnets liv og at der sættes fokus på, at alle børn i sidste ende skal være en del af fællesskabet i almenmiljøet.

De tre temaer trivsel, læring og samarbejde er alle vigtige elementer i strategien men særligt samarbejdet er centralt. Vi noterer os positivt, at der sættes fokus på, at det tværfaglige samarbejde mellem decentrale enheder og understøttende funktioner som bl.a. PPR og sagsbehandlere er afgørende.

Yderligere finder vi det positivt, at strategien udmøntes i konkrete handlinger.

Venlig hilsen

Cecile Christensen
Formand

/

Peter Haldor Hansen
Sekretær

HØRINGSSVAR vedr. BØRNE- OG UNGESTRATEGIEN

Høringssvar fra: Måløvhøj Skole – MED-udvalget

MED-udvalget har læst det fremsendte høringsmateriale og har følgende kommentarer:

Vi bakker op om skolebestyrelsens høringssvar og tilslutter os følgende passage fra BLF's høringssvar:

Vi appellerer i øvrigt til, at kommunen undgår målformuleringer, som kan tolkes derhen, at de ansatte hidtil har undvejet eller decideret modarbejdet de formulerede mål og det kommunale børnesyn, da det efter vores opfattelse er forkert. Vi anbefaler, at man i stedet for 'skal' anvender 'indgår', så der eksempelvis skrives: "Alle ledere og medarbejdere indgår i et tæt og forpligtende arbejde om at udmønte et sammenhængende udviklingsforløb for børn og unge".

Vi er enige i, at alle børn så vidt muligt skal inkluderes i almenkolen, men mener at det med fordel kan tydeliggøres for de enkelte lærere og pædagoger, hvad de specialiserede tilbud konkret indeholder. Ligeledes bør man se på muligheden af, at de forskellige specialtilbud kommer til at fungere som videnscentre for resten af skolevæsenet. Vi tilslutter os derfor også følgende passage fra BLF's høringssvar:

Vi mener, at kommunen burde udnytte og profilere sig mere på, at vi har ekspertviden og bistand lige ved hånden: Kasperskolen, Ordblindeinstituttet, UUC Maglemosen, gruppeordningerne og Grantoftegaard. Men det forudsætter, at vi bliver langt bedre til at samarbejde og skabe synergi mellem almen- og specialområdet. I den forbindelse bør kommunen overveje at etablere tilbud i spændet mellem almen- og specialtilbud for at holde de elever, som i en kortere eller længere periode har brug for specialiseret undervisning, tættere på almenmiljøet.

Vi ønsker i øvrigt at påpege, at skolens tildelte midler til egen inklusionsindsats i meget stort omfang bliver "låst" til børn på CPR-nr. på grund af visitationsudvalgets procedure, hvor skolens egne midler bliver til en del af den visiterede specialundervisning. Derved fratages skolen muligheden for at anvende midlerne fleksibelt ud fra en konkret pædagogisk vurdering.

Vi ønsker også at påpege vigtigheden af en tidlig indsats og ønsker at problematisere, at der som udgangspunkt kun er én årlig visitation. Særligt er det problematisk, når samarbejdspartnere ikke har den fornødne tid til arbejdet.

Vi mener, at man med fordel kan drøfte implementeringen af strategien med lærere og pædagoger, så man sikrer sig, at de konkrete uddannelsesmæssige og indsatsmæssige tiltag, som kommer på baggrund af strategien, bliver så praksisnære som muligt.

Vi bakker op om målsætningerne i strategien, men er bekymret for implementeringen såfremt ovenstående hindringer ikke fjernes.

Venlig hilsen

Peter Haldor Hansen
Formand

/

Lea Schmidt
Næstformand

HØRINGSSVAR vedr. BØRNE- OG UNGESTRATEGIEN

Høringssvar fra: MED-udvalget Klub Ballerup Nord

MED-udvalget for Klub Ballerup Nord er overordnet set meget positiv overfor tankerne og visionen bag børne- og ungestrategien "fællesskab for alle – alle i fællesskab", og dens praktiske understøttelse "Sverigesmodellen" og pædagogisk analyse.

MED-udvalget har følgende bemærkninger vedrørende børne- og ungestrategien:

Vi er positive over for det at have en fælles strategi med et formuleret børnesyn, og vi ser positivt på den måde børnesynet er formuleret.

Vi anerkender tilgangen med at tænke i, hvilke ressourcer barnet har, og hvilke ressourcer der er rundt om et barn.

Vi glæder os over at kunne genfinde klubvisionen "Klub for alle" i strategien.

Vi anerkender det stærke tiltag det er, at strategien fra starten bakkedes op af konkrete indsats, pædagogisk analyse og sverigesmodellen.

Vi synes, at forældre og samarbejdet med forældre skal træde tydeligere frem i strategien.

Vi er bekymrede for hvor tæt ordet "alle børn" tolkes. Det skal sikres, at alle børn også profiterer af at være i fællesskabet i lokalmiljøet. Vi anerkender, at man som udgangspunkt tænker alle børn, men der må også være en "exitstrategi", så alle børn er i det fællesskab, der tjener deres udvikling bedst.

HØRINGSSVAR vedr. BØRNE- OG UNGESTRATEGIEN

Høringssvar fra: MEDudvalg, Distrikt Hedegården

Distriktets MEDudvalg er enige om, at Børne og Unge strategien er et godt materiale. Der er en stor genkendelighed i materialet, da der er en rød tråd i forhold til den tidligere inklusions strategi.

Det skaber på den måde en god sammenhæng til, hvordan vi har arbejdet tidligere.

Vi kan godt lide, at strategien er kortfattet og overskuelig.

Vi synes, det er vigtigt, at der gives ro til at implementere og arbejde med strategien. Kompetenceudvikling er afgørende i forhold til at "klæde" de fagprofessionelle på til at løfte intentionerne bag strategien.

HØRINGSSVAR vedr. BØRNE- OG UNGESTRATEGIEN

Høringssvar fra: Distrikt Hedegården, forældrebestyrelsen

Vi er glade for, at den tidligere udsendte strategi "Dagtilbud med mening" efter endt høring endte med at få status som vision, hvilket vi anbefalede i vores daværende høringssvar.

Bestyrelsen er enig i, at børne- og ungestrategien er et godt fremtidigt arbejdsredskab. Den er genkendeligt i forhold til visionen "Dagtilbud med mening".

Vi synes, det er godt, at strategien er blevet så konkret i forhold til forventninger til personalet, samt, at der bliver brugt ord som: Skal, krav og forpligtende.

Strategien stiller store krav til samarbejdet på tværs af børne og ungeområdet, hvilket bestyrelsen tror på vil understøtte en god sammenhæng for 0-25 års området.

Hvis personalet skal kunne udmønte strategien, mener vi, at der vil være behov for kvalificering og efteruddannelse, så man sikrer, at personalet besidder de rigtige kompetencer.

Vi synes, det er bekymrende, hvis man tror, at fællesskaber løser alt.

Forskellige børn og unge har brug for forskellige kontekster og tilhørsforhold.

På side 4, under overskriften: "Kendetegnende for trivsel er": foreslår vi, at første sætning ændres, så der står:

- At trives handler om at være en del af fællesskabet

Vi mener, denne formulering i højere grad lægger op til, at børn kan bidrage til fællesskabet på forskellig vis, og at der ikke er noget, som er mere rigtigt end andet.

Gennem materialet bliver der henvist til henholdsvis 0-18 år 0-25 år!
Hvilken formulering er den rigtige?

19. Høringssvar - Børne- og Ungestrategien - Distrikt

Hører til journalnummer: 17.03.00-A00-2-16

Fra: Keld [keld@yahoo.dk]

Udskrevet den 01-09-2016

Til: Ballerup Kommune - Børn & Unge (boern-unge) [boern-unge@balk.dk]

Kopi: Lene Thorning Pedersen (ltp) [ltp@balk.dk]

Sendt dato: 03-08-2016 20:02

Modtaget Dato: 03-08-2016 20:02

Vedrørende: Høringssvar fra det gamle Distrikt Rugvænget

Vedhæftninger: Høringssvar - Sverigesmodel Distrikt Rugvænget.pdf

---

Hej

Vi har læst og gennemgået forslagene på vores sidste møde i bestyrelsen.

Alle forslag ser i det store hele udmærket ud og indeholder mange gode ting ser det ud til.

Vi har kun en enkelt bemærkning, det er til forslaget vedr. Sverigesmodellen, se vedlagte.

Mvh

Keld H Rasmussen på vegne af Forældrebestyrelsen Rugvænget

HØRINGSSVAR vedr. Fællesskaber, der forandrer - Sverigesmodel i Ballerup-optik

Høringssvar fra: Forældrebestyrelsen i det gamle Distrikt Rugvænget

Vi har gennemgået forslaget på vores sidste møde i bestyrelsen. Forslaget virker til at have mange gode intentioner.

Vi vil dog gerne rette jeres fokus på, at der bør tilføres flere socialrådgivere, for at kunne støtte op om særligt de forebyggende indsatser. Som vi har forstået, så har man forsøgt sig i Grantofte med at have en socialrådgiver tilknyttet, men når det alle distrikter i kommunen der skal foretage disse forebyggende initiativer, går vi ud fra at man ikke bare fortsætter med det nuværende antal socialrådgivere, men sørger for at øge antallet.

I forslaget er beskrevet flere modeller og det nævnes at tage nogle socialrådgivere fra andre opgaver. Det mener vi dog ikke er godt nok, vi mener at der skal tilføres nye socialrådgiverstillinger, ikke bare omrokeringer hvor man risikerer at mangle dem andre steder.

HØRINGSSVAR vedr. BØRNE- OG UNGESTRATEGIEN**Høringssvar fra: MED udvalget i Børnehuset Sol og Mudder**

Vi kan ikke være uenige med det der står, dog savner vi nogle uddybende definitioner omkring fællesskab. – Hvad skal et "rigtigt" fællesskab kunne? – Forskellige grupperinger som fx rockere har også et fællesskab om noget.

Kan et miljøstifte nogen gange gøre mønsterbrydning? - Hvad nu hvis fællesskabet er det "forkerte" fællesskab?

På side 3 står 3 dots for hvad der kendetegner kvalitet i fællesskabet. Her tænker vi at det kun er nødvendigt med den sidste:

- At fællesskabet giver fundament for at alle børn og unge kan leve et godt, selvstændigt og udviklende liv mod uddannelse og job – *og kunne man tilføje: "bidrager positivt til samfundet"*

HØRINGSSVAR vedr. BØRNE- OG UNGESTRATEGIEN

Høringssvar fra: Forældrebestyrelsen i Børnehuset Sol og Mudder

Vores kommentarer er:

- Mønsterbrydning kan også være nødvendig
- Det er det, vi gør i dag. Hvad er det nye?
- Målbare mål? Vi skal kunne se, at det giver resultat
- Meget ukonkret?
- Hvad tager det fokus fra?

Venlig hilsen
Bestyrelsen
Sol og Mudder

HØRINGSSVAR vedr. BØRNE- OG UNGESTRATEGIEN

**Høringssvar fra: Cindie Christoffersen, TR Børnehuset ved Skoven og Vibeke Bang Jacobsen, TR Børnehuset Grantofte, Birgit Toft-Olsen
Pædagogiskleder Børnehuset ved Skoven.**

INDLEDNING

Under de opstillede overordnede mål, bliver der tydelig gjort at alle ledere og medarbejder *skal* indgå i et tæt og forpligtende samarbejde, hvis dette skal blive en realitet har vi en forventning om, at der gives tid og ressourcer til at disse samarbejder, kan skabes og lade sig gøre. Her tænkes tid som penge, og penge for os handler om en høj pædagog andel i vores dagtilbud. Der må være gjort sig nogen tanker om hvordan dette tætte og forpligtende samarbejde skal forvaltes, dette vil vi gerne vide mere om.

DET FÆLLES BØRNE- OG UNGESYN

For at kunne sikre sammenhæng i børn og unges liv, er det vigtigt for os at understrege at dette arbejde kræver pædagogisk uddannet personale. Veluddannet personale der kan skabe de forpligtende fællesskaber hvor børnene skal være deltagende, medansvarlige, have rettigheder og pligter.

Hvis man ydermere ønsker at kunne stille specialiserede tilbud til rådighed for børn og unge i perioder, kræver det ligeledes en høj faglighed og en god personale normering for at børnene og de unge oplever at indsatsen rykker og gør en væsentlig forskel. I dagtilbud er den ønskede normering for høj kvalitet, 1:3 i vuggestuen og 1:6 i børnehaven, samtidig med at pædagog andelen ligger op mod de 80%.

Definition af fællesskab

Fællesskab handler ikke blot om at vi bindes sammen af noget vi har til fælles, noget vi deler med hinanden. Fællesskaber handler om at vi har noget der binder os sammen, at vi er bundet sammen af at bo i Ballerup Kommune, at vi befinder os i samme institution, at vi går på samme skole, i samme klub osv.

Vi stiller spørgsmål til hvad der menes med fællesskab for børn og unge, er det det store fællesskab, som at være i en daginstitution, er det det mindre fællesskab, som at være på en bestemt stue, eller er det det nære fællesskab, man har med sin bedste ven? Vi har et ønske om at man i "Børne- og Ungestrategien" er mere præcis omkring fællesskabets kendetegn og indhold. Der står meget om fællesskaber, men vi har svært ved at gennemskue hvad der skal til for at opfylde strategiens mål. Vi har svært ved at gennemskue ud fra hvilken teori man har skabt fællesskabets kendetegne ud fra.

Det er gældende i alle fællesskaber, at veluddannet personale skal skabe de forpligtende rammer for et inkluderende miljø.

Tre Temaer:

Vi har et ønske om at man tilføjer endnu et tema, da vi i høj grad savner "Dannelse". Almen dannelse som er en forudsætning for, at vi kan indgå i fællesskaber med hinanden.

Trivsel

Når vi taler om trivsel for børn og unge, mangler vi at kernebegreberne selvtillid og selvværd er synligt tilstede, for det pædagogiske arbejde der skabes med og omkring børnene.

Læring

Vi stiller spørgsmål til under hvilke forudsætninger vi skal forstå det sidste kendetegn for læring som er at: *Den lærende skal være deltagende for at læring finder sted*. Deltagende på hvilken vis? Er det altid kun i samspil at der opstår læring?

Samarbejde

Når vi skal styrke det forpligtende og forebyggende samarbejde, hvor ingen medarbejder skal opleve at stå alene, er det vigtigt for os at understrege at det kræver nærværende ledelse der har tid til at påtage sig opgaven at støtte deres medarbejder i denne opgave.

Vi stiller os undrende overfor hvad det betyder "At *anerkende* den fælles strategi "Fællesskab for alle – Alle i fællesskab" hvor alle bidrager med sin viden, erfaring og faglighed", og hvorfor man har benyttet sig af denne formulering. Betyder det at man er *forpligtede* til at bruge "Fællesskab for alle – Alle i fællesskab"?

FRA STRATEGI TIL PRAKSIS

Vi er ikke uenige i at det først er i handling vi kan skabe værdi for børn og unge i Ballerup Kommune, men endnu en gang må vi understrege at hvis denne "Børne- og Ungestrategi", som erstatter den tidligere Inklusionsstrategi, skal kunne skabe og styrke de tidlige og forebyggende indsatser, så kræver det ressourcer og bedre normering.

Ligeledes kræver det ressourcer og bedre normering at skabe de specialiserede tilbud, som i høj grad kan starte i Ballerups dagtilbud og hvor arbejdet videreføres til BFO og skole for at styrker helhedsopfattelsen for barnets liv.

SAMLET SET

De tre strategier er afhængig af hinanden, for eksempel kan man forestiller sig at fungere "Kvalitet i dagtilbud, skole og klub" ikke, så kommer hverken "Fællesskaber for alle" eller "Sverigesmodellen" til at fungere optimalt.

HØRINGSSVAR vedr. BØRNE- OG UNGESTRATEGIEN**Høringssvar fra: Bestyrelsen Kub Ballerup Nord**

Bestyrelsen for Klub Ballerup Nord er overordnet set meget positiv overfor tankerne og visionen bag børne- og ungestrategien "fællesskab for alle – alle i fællesskab", og dens praktiske understøttelse "Sverigesmodellen" og pædagogisk analyse.

Bestyrelsen har følgende bemærkninger vedrørende børne- og ungestrategien:

Vi er overordnet set meget tilfredse med at der er en strategi med et fælles børnesyn som en rød tråd gennem alle alderstrin.

Vi synes, at der i strategien mangler en præcisering af forældre som samarbejdspartnere, både med hinanden og med de ansatte pædagoger, lærere med flere.

Vi sætter spørgsmålstegn ved om alle børn kan inkluderes i lokalmiljøet. Der kan være børn, hvor hverken barnet eller fællesskabet har fordel af, at barnet er i det almene fællesskab. I de tilfælde skal barnet kunne komme i et andet fællesskab.

Der skal ses på helheden, også de andre børns trivsel, når det besluttes hvilket fællesskab et barn skal være i.

Det er de fagprofessionelles opgave at sikre, at alle børn er i det rigtige fællesskab.

HØRINGSSVAR vedr. BØRNE- OG UNGESTRATEGIEN**Høringssvar fra: Skovvejens Skole Skolebestyrelse**

Skolebestyrelsen for Skovvejens skole takker for materialet i forbindelse med høringen for "Fællesskaber for alle - Alle i fællesskaber", "Fællesskaber, der forandrer - Sverigesmodel i en Ballerup-optik" og "Kvalitetsudvikling i dagtilbud, skole og klub".

Som udgangspunkt finder vi det meget spændende og kan kun være enig i at en tidlig indsats i forhold til børn, der er i risiko-zonen er fornuftig, både ud fra en økonomisk betragtning men så sandelig også i forhold til trivslen for det enkelte barn.

Vi må dog pointere at tidspunktet for høringen er dybt kritisabel. Der er 2 uger til sommerferie, og vi har fået høringsmaterialet 6 arbejdsdage før vores sidste bestyrelsesmøde. Alle skoler i Ballerup Kommune står overfor et skolebestyrelsesvalg, så høringen har ramt ned midt mellem to skolebestyrelser.

Derfor kan vi kun kommentere at vi synes materialet ser interessant ud, og at vi håber at man har overblik over finansieringen inden man påbegynder implementeringen. Vi ønsker ikke at en evt. underfinansiering vil resultere i yderligere nedskæring på skoleområdet.

På skolebestyrelsens vegne

Stine Ottesen, formand

Ballerup 26. juni 2016

HØRINGSSVAR vedr. BØRNE- OG UNGESTRATEGIEN

Høringssvar fra: Skovlunde Skoles MED-udvalg

MED-udvalget på Skovlunde Skole har behandlet det forslag til en Børne- og Ungestrategi, som er sendt i høring. MED-udvalget synes overordnet, at det er positivt, at der nu kommer en strategi, der samtænker det almene område med det specialiserede område, og som kan skabe en fælles forståelse og tilgang til, hvordan alle børn og unge fra 0-18 år kan inkluderes i fællesskabet i dagtilbud, skole og klub.

MED-udvalget har følgende bemærkninger til strategien:

MED-udvalget mener, at det er essentielt at der etableres et fælles børne- og ungesyn. MED-udvalget er ligeledes enig i at dette børne- og ungesyn som udgangspunkt tager for givet, at alle børn og unge inkluderes i fællesskabet. Som det beskrives i strategien, så er det imidlertid også nødvendigt at fastholde de specialiserede tilbud til børn og unge, for hvem deltagelse i det almene område bliver for vanskeligt. MED-udvalget finder det derfor glædeligt, at man anerkender disse børns behov for specialiserede tilbud.

MED-udvalget mener endvidere, at det er korrekt, at anlægge det perspektiv på deltagelse i specialiserede tilbud, at det er en periodevis tilknytning. Som det er i dag er det meget få børn og unge som tilbageføres til almenmiljøet, når først de er blevet henvist til et specialiseret tilbud. Forhåbentlig kan strategien være med til at vende dette billede.

I strategien lægges der vægt på, at der skal samarbejdes på tværs af arbejdspladser og centre, hvis strategiens mål skal indfries. MED-udvalget mener ligeledes, at det er vigtigt med et tværgående samarbejde og vil i den forbindelse særligt pege på samarbejdet på det nære plan som vigtigt. På Skoleområdet gælder det for eksempel samarbejdet mellem skole og BFO/klub, hvor der i dag er store strukturelle udfordringer med at mødes for at samarbejde. For at få forløst potentialerne i det tværgående samarbejde skal der findes løsninger i forhold til de strukturelle udfordringer, så samarbejdet kan blive en realitet. MED-udvalget ønsker at skolerne og klubberne bliver inddraget i dette arbejde, med henblik på at finde nye løsninger.

En sidste kommentar fra MED-udvalget handler om høringsmaterialets kvalitet. Det virker ikke som om materialet er blevet grundigt gennemarbejdet. Et eksempel er på side 3, hvor der under kendetegn for kvalitet i fællesskabet står:

- *"at fællesskabet gør alle børn og unge til medspillere"* og nedenunder
- *"at fællesskabet giver alle børn og unge mulighed for at bidrage og deltage"*

MED-udvalget har svært ved at se, hvori forskellen mellem at gøre til medspiller og at give mulighed for at deltage og bidrage består.

Et andet eksempel er på side 2 under afsnittet "Børne- og Ungepolitisk strategi". Der står:

"Børne- og Ungestrategien udgør fundamentet for de tidlige og forebyggende indsatser, det pædagogiske læringsmiljø og fællesskabet (familien, fritidslivet, dagtilbud, skole og klub) som betydningsfulde faktorer for alle børn og unges trivsel, udvikling og læring. Hensigten med strategien er, at udmønte dette mål."

MED-udvalget har vanskeligt ved at afgøre, hvad der er et fundament og hvad der er et mål i ovenstående afsnit.

Det ville således være belejligt, hvis materialet blev mere tydeligt i forhold til, hvad der menes, så MED-udvalget kan være sikker på, hvad der svares på.

Med venlig hilsen

Martin Gredal
Formand for MED-udvalget

&

Trine Taylor
Næstformand for MED-udvalget

HØRINGSSVAR vedr. BØRNE- OG UNGESTRATEGIEN

Høringssvar fra: Skovlunde Skoles Skolebestyrelse

Skolebestyrelsen på Skovlunde Skole har behandlet det forslag til en Børne- og Ungestrategi, som er sendt i høring. Skolebestyrelsen synes overordnet, at det er positivt, at der nu kommer en strategi, der samtænker det almene område med det specialiserede område, og som kan skabe en fælles forståelse og tilgang til, hvordan alle børn og unge fra 0-18 år kan inkluderes i fællesskabet i dagtilbud, skole og klub.

Skolebestyrelsen har følgende bemærkninger til strategien:

Skolebestyrelsen mener, at det er essentielt at der etableres et fælles børne- og ungesyn. Skolebestyrelsen er ligeledes enig i at dette børne- og ungesyn som udgangspunkt tager for givet, at alle børn og unge inkluderes i fællesskabet. Som det beskrives i strategien, så er det imidlertid også nødvendigt at fastholde de specialiserede tilbud til børn og unge, for hvem deltagelse i det almene område bliver for vanskeligt. Skolebestyrelsen finder det derfor glædeligt, at man anerkender disse børns behov for specialiserede tilbud.

Skolebestyrelsen mener endvidere, at det er korrekt, at anlægge det perspektiv på deltagelse i specialiserede tilbud, at det er en periodevis tilknytning. Som det er i dag er det meget få børn og unge som tilbageføres til almenmiljøet, når først de er blevet henvist til et specialiseret tilbud. Forhåbentlig kan strategien være med til at vende dette billede.

I strategien lægges der vægt på, at der skal samarbejdes på tværs af arbejdspladser og centre, hvis strategiens mål skal indfries. Skolebestyrelsen mener ligeledes, at det er vigtigt med et tværgående samarbejde og vil i den forbindelse særligt pege på samarbejdet på det nære plan som vigtigt. På Skoleområdet gælder det for eksempel samarbejdet mellem skole og BFO/klub, hvor der i dag er store strukturelle udfordringer med at mødes for at samarbejde. For at få forløst potentialerne i det tværgående samarbejde skal der findes løsninger i forhold til de strukturelle udfordringer, så samarbejdet kan blive en realitet. Skolebestyrelsen ønsker at skolerne og klubberne bliver inddraget i dette arbejde, med henblik på at finde nye løsninger.

En sidste kommentar fra Skolebestyrelsen handler om høringsmaterialets kvalitet. Det virker ikke som om materialet er blevet grundigt gennemarbejdet. Et eksempel er på side 3, hvor der under kendetegn for kvalitet i fællesskabet står:

- *"at fællesskabet gør alle børn og unge til medspillere"* og nedenunder
- *"at fællesskabet giver alle børn og unge mulighed for at bidrage og deltage"*

Skolebestyrelsen har svært ved at se, hvori forskellen mellem at gøre til medspiller og at give mulighed for at deltage og bidrage består.

Et andet eksempel er på side 2 under afsnittet "Børne-og Ungepolitisk strategi". Der står:

"Børne- og Ungestrategien udgør fundamentet for de tidlige og forebyggende indsatser, det pædagogiske læringsmiljø og fællesskabet (familien, fritidslivet, dagtilbud, skole og klub) som betydningsfulde faktorer for alle børn og unges trivsel, udvikling og læring. Hensigten med strategien er, at udmønte dette mål."

Skolebestyrelsen har vanskeligt ved at afgøre, hvad der er et fundament og hvad der er et mål i ovenstående afsnit.

Det ville således være formålstjenstligt, hvis materialet blev mere tydeligt i forhold til, hvad der menes, så Skolebestyrelsen kan være sikker på, hvad der svares på. Derfor opfordrer skolebestyrelsen kraftigt til at materialet sendes til høring igen.

Skolebestyrelsen ønsker endvidere, at der kommer konkrete mål for dagtilbuddenes, skolernes og klubbernes arbejde med at skabe trivsel, læring og frugtbart samarbejde for alle børn, i stedet for de mindre konkrete kendetegn.

Med venlig hilsen

Martin Jönsson
Skolebestyrelsesformand

&

Martin Gredal
Distriktsskoleleder

HØRINGSSVAR vedr. BØRNE- OG UNGESTRATEGIEN

Høringssvar fra: Medudvalget på Hedegårdsskolen.

Det er en god og fin Børne – og Ungestrategi, der er udarbejdet. Samtidig er det godt, at den er bundet op på uddannelse til alle medarbejdere. Det vil give et kvalitetsløft i forhold til arbejdet med inkluderende læringsmiljøer og samarbejdsmodeller.

Det er væsentligt at tilføje, at fællesskab kan være i mindre grupper.

MVH

Medudvalget på Hedegårdsskolen.

HØRINGSSVAR vedr. BØRNE- OG UNGESTRATEGIEN

Høringssvar fra: Skolebestyrelsen på Hedegårdsskolen.

Det er en god og fin Børne – og Ungestrategi, der er udarbejdet. Samtidig er det godt, at den er bundet op på uddannelse til alle medarbejdere. Det vil give et kvalitetsløft i forhold til arbejdet med inkluderende læringsmiljøer og samarbejdsmodeller.

Det er væsentligt at tilføje, at fællesskab kan være i mindre grupper.

MVH

Skolebestyrelsen på Hedegårdsskolen.